

Naturvern-
forbundet

Til Arbeiderpartiets stortingsgruppe,

Den Norske Turistforening, Norges Naturvernforbund, Norges Jeger- og Fiskerforbund og WWF-Norge ber Arbeiderpartiet si nei til vedtak om å åpne for kraftutbygging i verna vassdrag. Arbeiderpartiet er i ferd med å støtte en fjerning av vassdragsvernet - med et ødeleggende tilleggsvedtak til flom- og skredmeldingen. Dette er et tydelig brudd med Arbeiderpartiets egen politikk, og står i sterk kontrast til det som er nødvendig nå, midt i en klima- og naturkrise.

Organisasjonene viser til EMK sin innstilling til stortingsmeldingen om flom og skred, med tilleggsvedtaket som omhandler verna vassdrag, og ønsker med dette å bidra til å avdekke kritiske virkninger av ordlyden:

Det åpnes for konsesjonsbehandling av kraftverk over 1MW i vernede vassdrag, der samfunnsnytten, for eksempel i form av flomdempende tiltak, vurderes som betydelig, samtidig som miljøkonsekvensene anses som akseptable.

Dette vedtaket vil i praksis være en alvorlig endring av dagens vassdragsvern, og en svekkelse av Arbeiderpartiets politikk. Vi minner om landsmøtevedtaket ifra 2023 om å «videreføre vern av allerede vernede vassdrag. Unntak kan gjøres i særlige tilfeller i sammenheng med flomforebygging.», og at Jonas Gahr Støre i spørretimen 12. januar 2022 slo fast at «Vassdragsvernet skal ligge fast» Disse standpunktene er i tråd med Innst. 401 S (2015–2016) og Innst. 192S (2021-2022) om at «kraftutbygging over 1 MW i vernede vassdrag skal forelegges Stortinget og kun vurderes i de tilfeller der andre flomdempende tiltak er utprøvd, liv og helse står på spill og verneverdiene ikke vil påvirkes nevneverdig». Det nye forslaget er også i strid med Aps utkast til partiprogram for 2025-2029 der det står "Videreføre dagens vilkår for utbygging av kraft i vernede vassdrag.

Den nye ordlyden, der samfunnsnytten skal vurderes som **betydelig**, legger opp til at både energibehov, skatteinntekter og flomdemping kan legitimere en utbygging. Den videre ordlyden om at miljøkonsekvensene skal være **akseptable** er en uklar formulering, og en lite målbar terskel for hvilke konsekvenser som er for risikable og ikke. Det legges med dette opp til en skjønnsavveining i hver enkelt sak, og naturens rettsvern og det uavhengige vassdragsvernet blir fullstendig uthulet. Vi vil påpeke at [NVE har selv slått fast at utbygging i verna vassdrag vil gi liten gevinst](#), og potensielt store naturødeleggelser.

Naturvern-
forbundet

Per i dag behandler NVE søknader om større kraftverk i ikke-vernede elver ut ifra en samfunnsøkonomisk modell der det kvalitativt vurderes om samfunnsnyttene er stor nok til å veie opp for miljøkonsekvensene. Følgende setning følger alltid med NVE sine positive vedtak:

NVE mener at fordelene ved kraftverket er større enn de forventede ulempene, og anbefaler at det gis tillatelse til utbyggingen.

Meningsinnholdet over er i praksis det samme som i det nye vedtaket, og forskjellen mellom vernede vassdrag og øvrige vassdrag blir med den nye ordlyden dermed utvasket. Vi ber Ap tenke over om dette virkelig er intensjonen med tilleggsvedtaket, og om dette er ønsket retning for partiets miljøpolitikk i en klima- og naturkrise.

Natur- og friluftslivsorganisasjonene forstår at det er ønskelig å ha alle gode verktøy tilgjengelige for å sikre samfunnet mot flom og skred. Men til dette formålet fungerer den allerede etablerte ordlyden for evt. utbygging i vernede vassdrag (Innst. 192 S (2021-2022)), der andre tiltak skal være utprøvd først, og det skal stå om liv og helse.

Avslutningsvis vil vi minne om at det bare er i store nedbørsfelt at kraftutbygging med magasiner vil kunne ha god flomdempende effekt, dette vil ikke fungere like forutsigbart i bratte og små nedbørsfelt. En utbygging av slikt omfang vil heller ikke være skånsom – i så fall vil naturbaserte metoder være langt mer formålstjenlig. Dette har vi omtalt nærmere i tidligere innspill [her](#) og [her](#).

På vegne av,

Den Norske Turistforening

Norges Naturvernforbund

Norges Jeger- og Fiskerforbund

WWF-Norge